

Ekonomka Šichtařová: Vaše ztráty bohužel nekončí

- CZ24 News | 21. prosince 2022

ČESKO: Valí se na nás čísla o inflaci, o HDP, o zadlužení... Jenomže tahle čísla jsou pro mnoho lidí obtížně uchopitelná a těžko jim přisuzují správné měřítko.

A tak je pro ně vstřebatelnější představit si *trendy* v ekonomice. Co se zlepšuje, co se zhoršuje. A jednoznačně nejviditelnějším trendem, který dnes vnímáme, je inflace. Podle posledního známého údaje v listopadu meziročně vzrostly spotřebitelské ceny o 16,2 %. Jenomže statistici nezapočetli do indexu cenový strop a vládní dotaci na elektřinu. Bez této umělé účetní operace by inflace už byla lehounce pod 20 %. Jinými slovy, inflační tlaky stále ještě sílí. A to, že inflace se oficiálně jeví jako nižší než 20 %, je dáno jen administrativním rozhodnutím, ale nic to neříká o skutečných tlacích a skutečných nerovnováhách v ekonomice.

Enormní inflace má tři hlavní příčiny: Zaprvé tisk peněz v uplynulých letech skrze centrální banky, zadruhé uvolňování peněz do oběhu skrze vlády a jejich zadlužování a zatřetí zvyšování nákladů podniků a nedostatková energie skrze „zelenou“ politiku. Přitom jediný zdroj inflace, se kterým státní orgány něco dělají, je ten první, totiž monetární politika centrální banky. Česká národní banka celkem razantně zvýšila úrokové sazby, což bylo správné rozhodnutí, jenomže tím „vyřeší“ jen svůj díl. Vláda nejeví ochotu snižovat schodky státního rozpočtu žádnou, a tím dál hrne další proinflační peníze do oběhu. A zelená politika stále přitahuje. Jinými slovy, byť inflace zásluhou centrální banky trochu klesne, nadále zůstane velmi vysoká.

Druhým výrazným jevem roku 2022 je energetická krize. I v tomto případě je hlavním viníkem „zelená“ politika. Další často citované faktory, jako třeba válka na Ukrajině, jsou v realitě jen poslední kapky pro již dávno přeplněný pohár. Už když loni bankrotovala Bohemia Energy, jednalo se o začátek energetické krize, a tehdy ještě nikdo o válce na Ukrajině neslyšel. Jakékoliv stropování cen energií je zcela bezzubé. Jen zamaskuje skutečnou cenu pro koncové odběratele. Rozdíl mezi reálnou a zastropovanou cenou však doplatí vláda (a tím dál uvolní do oběhu inflační peníze). Tlaky na růst velkoobchodních cen se tedy nijak nemění, protože vycházejí z faktu, že poptávka po energiích převyšuje jejich nabídku (jelikož Evropa si energie sama „vypnula“ ze „zelených“ pohnutek). I v tomto případě tedy závěr zní: Energetická krize bude pokračovat.

Jediné, co by energetickou krizi mohlo sice ne zrušit, ale zmírnit (pokud tedy nepočítáme vrcholně nepravděpodobné odstoupení od Green Dealu), je nástup ekonomické recese. V recesi se výrobním podnikům daří hůř, proto také jako vedlejší efekt mají nižší poptávku po energiích. A recese do Evropy přichází. Tento jev tedy energetickou krizi nejspíš částečně zmírní. Ale podobně jako u inflace, ani tady nelze počítat s jejím koncem.

Třetí nejvýznamnější trend současnosti jsme tímto už nakousli. Je to nadcházející recese. Klidně ji můžeme nazvat recese pandemická. Svou vnitřní logikou totiž patří do roku 2020. Tehdy ovšem mohutný tisk peněz a zadlužování vlád do značné míry ekonomické problémy *odložily* na později – na rok 2023. Recese navíc souvisí i s tím, že až do roku 2021 lidstvo roztáčelo spirálu tisku peněz, následně tento tisk peněz narazil na zeď a provalila se inflace, načež centrální banky světa začaly inflační peníze z oběhu zase stahovat a tím roztáčet spirálu na druhou stranu – tedy v podstatě ekonomiky hnát do recese.

A právě odtud plyne čtvrtý nejvýznamnější trend roku 2022: Totiž předešlých 14 let tisk peněz uměle

nafukoval ceny cenných papírů. Od roku 2022 nastal zpětný chod: Peníze jsou stahovány z oběhu, což vede k vyfukování cenové bubliny u cenných papírů (ale částečně také třeba u realit). A vzhledem k tomu, co jsme si už řekli – totiž že inflace, energetická krize i recese budou trvalejšího charakteru – explicitně z toho vyplývá, že také pokles cen cenných papírů rokem 2022 nekončí. Tedy ani ztráty vašich podílových a penzijních fondů nekončí...

AUTOR: Markéta Šichtařová

ZDROJ: blog.idnes.cz